

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie” și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri modera
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Introducere

la tratatul practic despre înființarea și funcțiunea însoțirilor agricole

Cine a urmărit odată cu băgare de seamă mișcarea economică dintr'un port mare european, acela nu a trebuit să fie statistician, pentru ca să înțeleagă fenomenele colosale ce să desvălesc în fața ochilor săi. Când stă aici la marginea continentului a uitat demult de micile lupte economice ale patriei sale, și a învățat a cunoaște un simț de răspundere »european« și de teamă. Față de mizeria îngrozitoare de pe bordurile vapoarelor de emigranți și față de uriașele corăbii ce sosesc zi de zi, și din a căror trup să scot neîntrerupt cantități enorme de bucate, cari trec în magazine, ori să descarcă în vapoare și slepuri cari se duc pe rîuri în sus, ori trec direct în vagoane pentru ca să inunde Europa întreagă, ajungi la convingerea, că, cu toate că desfășurarea acestor operațiuni pare așa de pacinică, trebuie să se desfășure aici un amar război între continent și continent, care nu e nadejde că va apune vr'odată. Pacea în lumea vieții economice înseamnă stagnare, de o desarmare nu va putea fi vorba nici-odată ci din contră, economii

europeni trebuie înarmați cu astfel de arme potrivite, cari să le dea posibilitatea de a ținea pept cu dușmanul puternic al concurenței

Și dacă observatorul a cercetat odată o bursă de bucate, atunci a putut vedea, cum sburau cantitățile de cereale, de erau încă pe câmp ori deja secerate, în formă de depeșe din locurile de producțiune transatlantice la noi, și cum să decidea soarta economilor producători prin șlusuri conduse de tot felul de interese, numai de ale acelor nu, cari departe de acest locaș, să străduiau să stoarcă pamântului în sudoarea teței lor, pânea cea de toate zilele.

Și dacă s'a luat odată prin boldele cari să coceau în arșița soarelui, și apoi mai târziu ș-a luat osteneala să răsfoiască și cartea fonduară, a putut să facă adesea descoperirea, că pe foaia de sarcini erau însemnate cifre din care să putea deduce cu siguranță momentul când țaranul proprietar, care nu mai era alta decât un muncitor rău plătit, va fi alungat de pe moșia moștenită dela părinți, de creditorul ipotecar.

Mulți doftori vreau să lecuiască agricultura care suferă vădit. Unii să mulțămesc să facă imputarea, că ea ar fi devină că e bolnavă. Alții prescriu

mijloace cari alină numai pe un timp suferința. Alții recomandă într'adevăr mijloace radicale de leuire, dar pe aceștia nu-i bagă nimeni în seamă, asupra acestor idei de reformă să face haz, ori să combat sub pretextul că ar însemna »lăcomia agricultorilor«. Nui de lipsă nici o reformă zic cei mai multi, dacă se dă unul peste cap, vin alți zece sănătoși în locul lui și agricultura va continua a exista. Curat vorba aceea, că soarele n'ar fi de lipsă, deoarece noaptea nu luminează și ziua și așa e lumină.

În vremea aceea, când să aclama emanciparea țăranilor din iobăgia feudală când prețul bucatelor se urcase, când cultura agronomică începuse să se întinză, când li ara dat fiecărui țaran să se ridice și să dea înainte prin hărnicie, când tehnica culturii pamântului începuse să se perfecționeze întru câtva, când să urcâse productivitatea pamântului, cu un cuvânt, când puterea politicei economice liberale sârba triumfuri, atunci puțini au fos aceia cari să-și ridice vocea și să spună că emanciparea țăranului ar fi numai jumătate de lucru și împreună cu cele mai mari primejdii, dacă nu s'ar perfecționa în acelaș timp dreptul agrar, ca întregire pozitivă a acestei reforme.

FOIȚA

SAREA CA MIJLOC DE HRANĂ

de direct. Arsenie Vlaicu

(Urmare și fine)

Asupra valorii sării spuue Th. Dietrich următoarele:

„Netăgăduit valoarea sării depinde în prima linie dela conținutul de clorură de natriu, care posedă parte singură, parte în prima linie proprietățile, pentru cari este prețuită sarea. Clorura de natriu are gust moale, curat de sare, care este sării cu atât mai mult propriu, cu cât conține ea mai puține corpuri străine; ea dă sări importanța, ce o are prin influința fiziologică, prin participarea la procesul de nutrierea corpului animalic; ei li datorim mai cu seamă proprietatea de a împedeca putrezirea și a con-

serva, care face sarea aplicabilă în toată lumea la sărarea alimentelor.

Cu toate acestea nu trebuie să considerăm ca necurățenii toate celelalte părți constitutive ale sării, deoarece sărurile amare clorura de magneziu și sulfatul de magnezie dau sării unele însușiri, cari o fac, după părerea unora, mai plăcută și mai acomodată la anumite scopuri. Aceste ramuri pământoase amare li dau un gust aspru, amar sărat, așa numita tărie. Această sare se zice că convine foarte bine mai cu seamă la sărarea alimentelor; cel puțin experiența de toate zilele confirmă acest fapt și mai ales d. e. la sarea portugeză de St. Ubes, cu care se sară peștii și carnea. Că în faptă aceste săruri pământoase amare măresc proprietatea de conservare a sării comune, este mare întrebare; poate că este numai o tradițiune, care atribuie sării de mare acest renume pen-

tru că ea conține în prima linie aceste săruri; și tocmai în localitățile, unde se sară multă carne și mulți pești, adică la țărmurii mării, este lumea mai avizată la sarea de mare. Efectul, ce-l are sarea asupra cărnii, — adică că 'i sugă apa — este produs și promovat probabil de clorura de magneziu, care are însușirea de a sugă foarte multă apă din jurul ei.

Celelalte părți constitutive ale sării din comerț, sulfatul de natriu, care are un gust răcoritor slab amăriu-sărat, și sulfatul de calce, care are gust slab, fad și pământos, n'au nici o valoare. Amestecul celei din urmă, ca și al părților insolubile și a apei, poate fi considerat ca balast mai mult sau mai puțin inevitabil, care reduce valoarea sării în măsura, în care crește acest conținut.

Deosebirea în bunătatea sărurilor de stîncă sau de slatină — presupunînd conți-

Puținii cari au atras atențiunea asupra acestor urmări, n'au fost luați în seamă. Adevarul faptelor însă trebuie să ajungă să fie recunoscut, despre asta niciodată nimenea să nu se îndoiască. Un astronom a socotit, că pentru ca să ne ajungă lumina dela calea laptelui (calea lui Traian) rază ei trebuie să percurgă 2 mii de ani; în sfârșit însă tot ne ajunge. Și convingerea despre necesitatea reformelor politice-agrară își urmează calea cu o repeziciune grozavă fără să devieze dela ținta finală. Cum a putut să se desvoalte și să se generalizeze recunoașterea trebuinței de astfel de reforme într'un timp relativ așa de scurt? Lipsa, criza a contribuit și aci, ca pe toate terenele, ca să fie recunoscută situația adevărată.

Azi nu mai prind nici teoriile liberale despre potențarea fără margini a venitului din cultura pământului, despre trecerea liberă a proprietăților în mâna celui mai harnic econom, nici vederile social-democraților cari ar vrea să facă responsabilă și agricultura pentru pagubele ce le îndură industria mică dela industria mare. Și așa numita, »supraproducere« s'a examinat și s'a redus la adevărata valoare de distinși politicieni agrari ca Ruhland și alții. Cine nu vede din datele statistice că producțiunea universală crește relativ, dar cu toată producțiunea enormă a teritoriilor nouă deschise acestei culturi, totuș sunt țări întregi a căror populație duce foame. În fața acestei stări, cine să mai poate împăca cu puterea legii naturale a »supraproducerii«, din contră, mai curând va începe să se gândească la fenomenele bolnave ale corpului economic și social.

Azi nu se mai îndoeste nimeni, că agricultorii, cari sunt înzestrați cu libertate și egalitate cetățenească, sunt expuși la furia oarbă a forțelor economice, fiindcă dreptul privat nu este aco-

nut egel de clorură de natriu — este de sigur numai aparentă. Cu un kilogram de clorură de natriu în formă de peatră putem săra tot așa de bine ca cu un kilogram de clorură de natriu în formă de sare feartă. Numai că efectul la cea din urmă se va observa mai iute decât la cea dintâi, dacă o punem pe limbă. Sarea de peatră e mai deasă și mai grea decât cealaltă, care este în cristale lătărețe, voluminoase, cu conținut de aer, și prin urmare oferă mijloacelor de dizolvare o suprafață mai mare, mai multe puncte de atac. Pusă pe limbă se va dizolva mai repede decât sarea de peatră și astfel va produce mai curând efectul sărat; tot asemenea și la sărarea alimentelor efectul ei este mai repede“.

În legătură cu sarea comună se amintește adeseori de unele pământuri, cari se mănâncă. Acestea nu au nimic comun ca sarea, dar aparțin regnului mineral. Așa d. e. amintește Berbeck un pământ, care-l mă-

modat caracterului moșiei Bine a zis Vogt, legile naturii sunt puteri brutale și neflexibile, cari nu cunosc nici moralitate, nici prevenire.

Agricultorii, nu mai sunt supuși domnilor feudali, dar în schimb ei sunt izolați și strămtorați de concurența piețelor mari, sunt împovărați cu tot felul de contribuțiuni bănești în favorul statului, sunt despoiați de speculațiunea internațională, sunt dați pradă la camatari de profesiune, sunt desmoșteniți cu ajutorul dreptului nefavorabil de ereditate și de credit, încât au ajuns încetul cu încetul în cea mai mare atârănare economică.

În locul diferitelor feluri de comunități economice de mai nainte, s'a introdus comuna politică cu diviziunea puterilor economice după profesiune. Limba ce o vorbește statistica sarcinilor ipotecare și a emigrațiunii, este elocventă, dar tot odată înspăimântătoare. O mică greșală în politica economică a »emancipării« a fost de ajuns, ca să facă în timp relativ așa de scurt adevărate pustiiri, pecând dacă era cu îngrijire pusă în praxă, trebuia să aibă urmările cele mai binefăcătoare. Un proverb rusesc zice, că ajunge o luminare de o copeică ca să dai foc orașului Moscva.

Deci nu trebuie să ne prindă mira-rea când vedem toate statele europene făcând cercetări ca să afle izvorul ori cauzele crizei agricole, gândindu-se totodată și la mijloacele de îndreptare și sanare.

(Va urma).

Societățile pentru cultura cânepei.

Intre alte societăți de folos obștesc sunt pe cale de a se înființa și societățile așa numite pentru cultura câne-

năncă locuitorii izulei Java. Acesta e un lut gras cu conținut de mai multe săruri. Pământul de mâncare din Japonia are aproape aceeași compozițiune. În Japonia se adaugă la pâne un pământ de mâncare, care trebuie considerat ca o mică bogată în kaliu. Spre acelaș scop servește în Persia sudică o masă albă cenușie compusă din 67% carbonat de magneziu și 23% carbonat de kaliu. Despre masa din urmă se admite, că servește pentru a umfla pânea, pe când despre celelalte pământuri de mâncare nu se știe nimic sigur, care este scopul lor adevărat.

Din cele expuse până aci vedem ce rol important are sarea în alimentațiune și prin urmare în procesul de viață al omului și animalelor. Hrănirea, conservarea hranei și întărirea sănătății sunt foloasele, ce ni le procură ea în modul cel mai ușor și cu foarte puțină jertfă, căci prețul sării este foarte mic. Poporul nostru, care se nutrește mai cu samă cu mâncări din regnul vegetal, ar face bine

pei. Scopul acestor societăți este de a se cultiva un soi mai bun de cânepă, ca cum e a noastră, așa numită cânepă italiană, a o lucra până în starea când se scoate din puzdării și astfel a o preda apoi pentru comerț.

Mai înainte de a se apuca cineva de cultura cânepei italiene și înființarea societăților numite, trebuie să cerceteze mai cu deamăruntul, dacă împrejurările în cari trăește sunt destul de priincioase pentru ajungerea scopului numit și numai după aceea să se apuce de cultura aceleia și înființarea numitelor societăți.

Pentru ajungerea scopului numit se recer două lucruri mai de însemnătate și anume: pregătirea topitoarelor de cânepă și procurarea sămânței. Cânepa numită, adecă nu se poate topi ca a noastră în ori și ce baltă sau apă curgătoare, deoarece într'un asemenea caz își perde foarte mult din fineța sa. Tot așa și sămânța nu se poate procura dela ori și ce firmă, ci numai dela societatea centrală din Budapesta.

Dacă economii dintr'o comună întrunesc aceste două recerinte, n'au decât să se pună în conțelegere cu societatea centrală, care apoi le dă îndrumările de lipsă, cu privire la procurarea sămânței, la cultura cânepei și la înființarea societăților desnumite.

O societate pentru cultura cânepei se poate înființa numai acolo, unde singuraticii ecouomi pot se cultive pe an fiecare cânepă într'un pământ de un jugăr catastral. Un jugăr catastral cultivat apoi cu cânepă formează câte o acțiune, pentru care e de a se plăti la înregistrarea firmei câte 30% la primul an de roadă 20%, iar restul 50% în ceialți doi ani următori. După fiecare acțiune se vine un venit anual de 40%. Fiecare acționar e răspunzător față de societate încă cu un preț de trei ori mai mare, ca cât valorează acțiunea sa.

să nu cruțe sarea, ci din contră să consume atâta, cât le cere pofta și corpul, ca să se simtă bine. Tot asemenea la cazuri de slăbiciune ar face bine, la sfatul medicului, să facă cât mai deasă întrebuintare de băile de sare, ca astfel să-și întărească sănătatea trupească și prin ea și cea sufletească. Ce privește sărarea alimentelor pentru conservare, să se folosească mai bine sare decât salitră și alte materii, cari adeseori sunt stricacioase pentru sănătate. Animalelor noastre de casă încă să nu le detragem sarea de lipsă, ci din timp în timp să le dăm sare de lins, sau amestecată în nutreț, dacă voim ca și lor să le meargă bine.

La cumpărare să alegem sarea în bucăți mari, curate albe și nicidecum colorate. Nu este recomandabil a cumpăra pentru masă sare pisată ori măcinată, căci aceasta adeseori poate fi făcută din sare mai puțin curată, ori chiar amestecată cu materii străine.

Accionarii sunt obligați apoi față de societate, ca se cultive cânepă pe atâtea jugăre, câte acțiuni au subscris. Dacă nu o fac aceasta, atunci trebuie se despăgubească societatea în proporție cu acțiunile lor. În anumite cazuri, de pildă când sunt ani răi de roadă, direcțiunea apoi îi poate absolve dela aceea despăgubire. Membrii însoțirii sunt obligați mai departe, de a cultiva numai sămânța primită dela direcțiune și de a observa toate recerințele pentru cultura cânepii.

Membrii aceia ai societății, cari nu lucră cum se cade și cari în urma lucrului lor rău, produc o roadă slabă de cânepă, aceasta se respinge de direcțiune, iar dacă și anul următor produc tot o asemenea roadă, atunci se eschid din societatea de producțiune.

Societățile pentru cultura cânepii împuternicesc direcțiunea în înțelesul statutelor cu executarea tuturor lucrărilor lor. Direcțiunea trebuie deci să se îngrijască, ca sămânatul și cultura cânepii să se facă în timpul prescrist; ca pământul cultivat cu cânepă se aibă mărimea de lipsă; ca roada să fie asigurată în contra elementelor naturale; ca cânepa se fie frântă și melițată, legată și pachetată în regulă, ca să se poată expeda la locul hotărât. Într'un cuvânt: direcțiunea trebuie să fie la înălțimea chemării sale, căci la din contră nu se poate ajunge la nici un rezultat.

Societățile singuratice încheie contract cu societatea centrală. În contractul acesta apoi societățile singuratice recunosc dreptul societății centrale, ca numai ea să se îngrijască de vinderea fuiorului și ca societățile singuratice se nu poată vinde singure nimic la alte firme din roada lor de cânepă.

Petru vinderea fuiorului, societățile singuratice sunt obligate a lăsa câte 2% proviziune societății centrale. Afară de aceste două procente trebuie să mai lase încă 8% agenților, cari mijlocesc vânzarea.

Deși pela noi până acum nu există societăți de felul acesta, totuși am crezut, că nu va fi de prisos, ca se le cunoaștem mai de aproape, deoarece; după cum am zis la început sunt pe cale de a se înființa. Astfel apoi se poate întâmpla, ca pe ici coala se străbată, câte un agent, care se, ne recomandă înființarea lor, fără de a ne spune toate recerințele, ce le conțin statutele societăților pentru cultura cânepii.

Ioan Georgescu

Expoziția de vite din Veștem.

Cu câtă însuflețire sunt îmbrățișate afacerile Reuniunii române agricole sibiene, între altele, o dovedește și expoziția a 15-a de vite de prăsilă, ținută

Duminecă, la 22 Oct. n. c. în comuna Veștem. Din acest prilej Veștemul și jurul întreg a fost în mișcare. Veștemul îmbrăcase haină de sărbătoare, deoarece avea să primească oaspeți cu durere pentru a neamului înaintare.

Representanții Reuniunii agricole, dnii: vice-pres. I. Chirca, secretarul Vic. Tordășeanu, membrii din comitat R. Simu și Teodor Andreiu, au fost întâmpinați în apropierea comunei Șelimbăr de ceata călăreților, în frunte cu notarul Aurel Moga și cu primarul I. G. Ogorean, dintre cari, primul, în cuvinte calde bineventează pe oamenii, cari pentru a poporului înaintare jefesc o bună parte din viața lor.

Sosiți la școală ne găsim în mijlocul membrilor juriului, compus din fruntașii celor 9 comune admise cu vitele la expoziție. Vicepresidentul Chirca ne arată, că dl. president Lucuța, împedat de a asista la expoziție, l'a însărcinat pe d-sa cu conducerea treburilor expoziției de astăzi. Expunând scopul urmărit și datorința ce o au jurii, roagă pe cei de față a se constitui. Dl. Chirca e proclamat de president, iar secretarul Tordășeanu, de secretar al juriului. După aceasta trecând la locul expoziției, am început lucrarea obositoare a luării în samă a vitelor expuse, o lucrare minuțioasă aceasta, ce a durat aproape 4 ore. Spre cinstea comitetului aranjator local și a fruntașilor noștri la expoziție reprezentate au fost cu vite toate comunele admise. Expoziția însăși avea aspectul unui târg de vite bine căutat și bogat. Materialul expus a aparținut mare parte rasei »Pinzgau« înruceșată cu rassa indigenă. Ici coala se afla și rassa curată »Pinzgau« cum și rassa curată ardeleană.

Membrii juriului și-au împlinit cu conștiințiositatea datorința, dovadă că la judecarea premiilor erau aproape cu totii de aceleași păreri. S'au împărțit în total 43 premii în valoare de cor. 200 și anume la grupa tauri premiată a fost comuna politică Bungard și Veștem pentru frumoșii tauri de rassa curată »Pinzgau«. La grupa vaci premiați au fost: 3 proprietar din Veștem, 1 din Mohu, 1 din Cașoț, 2 din Bradu, 1 din Bungard, 2 din Șelimbăr; și 2 din Sadu; la grupa junice și tăureci: 2 din Șelimbăr, 2 din Boița, 2 din Bradu, 4 din Veștem, 1 din Tălmăcel, 1 din Cașoț; la grupa viței și vițele: 1 din Bradu, 3 din Veștem, 2 din Tălmăcel, 1 din Bungard și 1 din Mohu; la grupa oi și berbeci: 4 din Boița, 3 din Tălmăcel și 2 din Sadu.

Impărțirea premiilor a fost precedată de discursul instructiv al vicepresidentului Chirca urmat de dl. T. Andreiu, despre prăsila și ținerea vitelor, ascultat cu vie interesare de obște după ceea ce exponenții distinși și-au primit premiile.

Intrasem binișor spre apus de soare când obosiți de munca zilei, bogate în roade, am fost chemați la masa comună întinsă în cea mai spațioasă a pomposului edificiu școlar. Aci dl. Chirca ridică paharul în cinstea comitetului aranjator și îndeosebi în cinstea șefului cercual al dlui Victor Schieb, totodată reprezentant al comisiei economice comitatense, Dlui Chirca îi răspunde venerabilul paroch I. Papiu, totodată preșident al comitetului aranjator local. S'au mai vorbit pentru notarul A. Moga și primarul I. G. Ogorean, pentru comitetul Reuniunii aranjatoare și pentru bărbății ei binemeritați.

Ar fi să mă extind prea mult, enumerând pe toți vorbitorii și indicând la sugetul vorbirilor aproape toate instructive și aparținând domeniului economiei.

Ziua de 22 Oct. va rămânea multă vreme pomenită de economii noștri, și lăudați și premiați pentru buna îngrijire, ce o dau vitelor lor.

„Dela agricola“

COMUNICAȚIUNI

Dela

„Reuniunea de agricultură din c. Timiș“

In atențiunea societăților de lăptărie.

Comisiunea centrală pentru valorizarea produselor de lapte a Reuniunii de agricultură din comitatul Timiș invită și pe calea aceasta pe toți membri societăților de lăptărie din comitatul Timiș la conferința ce să va ținea în 19, Noemvrie st. n. în localitățile Reuniunii în Timișoara. În conferință să vor aduce la cunoștință toate ofertele, ce vor sosi până atunci la adresa Reuniunii cu privire la valorizarea laptelui respective untului pentru anul viitor 1906. Să va încheia contract cu firma care va asigura valorizarea laptelui său untului pe lângă cel mai favorabil preț. Contractul să va încheia pentru un an.

Cu plăcere registrăm, că la această conferință va participa și magnificența Sa Dl. Ioan Șerban directorul domeniilor statului din ministerul de agricultură din Budapesta. — Societățile de lăptărie sunt rugate, a nu intra în legătură cu vreo firmă străină până la terminul conferinței.

Adunări generale. În 20 Octomvrie st. n. a. c. societatea economică din comuna Fenlac (c. Timiș), ca despărțământ al »Reuniunii de agricultură din comitatul Timiș« și-a ținut sub preșidiul dlui preot gr-or. din loc Moisa Babescu adunarea sa generală de toamnă, la care a participat cea mai mare parte a membrilor luându-se mai multe decisiuni favorabile pentru popor. În nu-

mele reuniuni centrale de agricultură din Timișoara a participat la aceasta adunare dl referent Nicolae Iancu, înființatorul societății din Fenlac.

Președintele societății, dl paroch Moise Babescu deschide cu un trunfos discurs adunarea făcând o reprivire asupra activității societății în decurs de un an și accentuând multele favoruri oferite de către reuniunea de agricultură din Timișoara. Salută pe dl referent Iancu și mulțumind în numele societății pentru multele favoruri, de cari membrii s'au bucurat până acum, îl roagă că să binevoiască a interveni și în viitor pentru spriginul societății. Dl Iancu salută adunarea generală în numele reuniunii centrale și dorește a face mai multe propuneri referitoare la programul de activitate al societății pe anul 1906. Le cetește mai întâiu raportul notarului și casarului cari să ia la cunoștință. Preliminariul pentru anul viitor să primește cu puține modificări votându-se notariului societății o remunerație anuală de 40 coroane ear casariului o remunerație de 16 coroane.

Presidiul și funcționarii societății cerându-și absolutoriu li să votează mulțămăta protocolară, ear dl paroch Babescu să proclamă cu unamitate de președinte de onoare al societății. De președinte executiv să alege notariul comunal Iosif Bingert, de vice-președinte Nicolae Vulpe teolog absolut și Ioan Ristiu primar comunal, de notar Iosif Kehre de cassar Ioan Oltean și de bibliotecar Lazar Milos.

În comitetul de supraveghiere de președinte: Ioan Kessler, Savu Serdianțu inv. gr.-or și Iuliu Vulpe.

Se cetește apoi *programul de activitate* al societății pe anul viitor.

La propunerile dlui Iancu adunarea hotărăște următoarele:

1. Societatea se va ocupa în viitor cu *cultura tutunului* (tăbacului) a cărui valorisare cu preț bun va fi asigurată din partea reuniunii centrale. Permisivitatea pentru cultura tutunului societatea și o va câștiga prin intervențiunea reuniunii.

2. Înființarea unei *societăți de lăptărie*, procurarea de vaci de rasa *Bonyhad Simmental* prin intervențiunea reuniunii și pe lângă condiția de a plăti prețul vacilor în decurs de 3 ani pe lângă o camătă de 4%. Societatea va trimite 2 delegați la conferența societăților de lăptărie, ce să va ținea la 19 Noemvrie în Timișoara.

3. Procurarea *articolelor economice* (sămânțe de trifoiu, lucernă, cucuruz etc. apoi târâte, viță de vie, altoi, și mașini agricole de tot felul). să se facă și în viitor împreună și să se comande la reuniune, care va face preturi moderate.

4. Comitetul societății să se ocupe

în ședința procsimă cu modul înființării unei societăți pentru *industria de casă*.

5. Înființarea unei *societăți de consum* cu ajutorul reuniunii centrale.

6. Procurarea *hoarelor* (găinilor) de *soiu nobil* prin intervențiunea reuniunii și *valorisarea ouălor* la hala de vânzare și aprovizionare:

7. Abonarea de *foi economice* și înființarea unei *biblioteci populare*.

Societatea să facă o rugare către reuniunea de agricultură din Timișoara, *ca aceasta să intervină la ministeriul de agricultură pentru ca erariul să vândă posesiunea erarială în mărime de 205 jugăre catastrale de lângă Murăș pe seama comunei cu un preț moderat*. Acest teritor constă cea mai mare parte din agru fertil și ceva pașune, și câștigarea lui pentru comuna Fenlac va avea o mare însămnătate pentru dezvoltarea comunei.

Fiind cauza aceasta foarte importantă să face rugarea imediat și să predă dlui referent Iancu ca să binevoiască a o substerne pe calea reuniunii ministerului.

După rezolvarea unelor cauze interne adunarea abia seara târziu s'a terminat.

Tot asemenea a ținut și societatea economică din Maslak în 19 Octomvrie st. n. a. c. adunarea generală de toamnă, ear în comuna *Zădani* sa înființat sub presidiul harnicului preot gr.-or. Nicolae Vulpe în ziua de sf. Paraschiva o nouă societate economică din 50 membri.

La aceste 2 adunări din urmă vom reveni.

Povete economice.

Curățirea pivniților umede și cu miros greu de mucegaiu, să poate face în modul cel mai ușor și mai ieftin, astfel:

Să închid mai întâiu toate ferestrele și ușile, să astupă bine butoalele ori alte vase ce sunt în pivniță, apoi să pune în mijlocul ei o strachină ori o oală de pământ cuprinzând 1—2 kilograme (după mărimea pivniții) sare de cugnă, ear preste ea să toarnă $\frac{1}{2}$ 1 litră de acid sulfuric ordinar adecă așanumitul vitriol. Omul care face lucrul ăsta, îndată ce a turnat vitriolul, iese din pivniță și închide bine ușă; căci dacă ar rămânea prea multă vreme acolo, s'ar îneca de gazul ce să răspândește din sare și vitriol.

După două ceasuri, vremea ce-i trebuie gazului ca să lucre, să distrugă mucegaiul, să deschid toate găurile, ferestrele și ușile, ca să iasă gazul, apoi să mătura bine păreții și pe jos, și pivnița e curată. Mijlocul ăsta să potrivește și la casele cari au stat mai multă vreme închise și au miros greu și sunt umede.

NOUȚĂȚI

Alexandri preamărit de regina Carmen Sylva. Regina României a ascris o odă dedicată memoriei poetului nostru V. Alexandri, care va fi cetită la primăvară cu ocaziunea desvălirei statuei, ce s'a ridicat poetului în fața teatrului național din Iași.

Invitare. Duminecă, în 5 Noemvrie n. 1905 Concert dat de virtuosul în flaută *Romulus Millea* absolvent al conservatorului din Praga, cu binevoitorul concurs al dlui *Octavian Murășan* (bariton), Acompaniarea o va îngriji n mod binevoitor stim. dnă Victoria Dr. Erdélyi, în sala „Transilvania“ din Orăștie.

PROGRAMA:

I. 1. Tulou: „Concert G.“ dl Millea. 2. Haydn: Arie din oratoriul „Creațiunea“, dl Murășan, 3. a) ** „Doină ardeleană“, b) Șorban: „Ciobanul“, arie pastorală, dl Millea.

II. 4. a) Kehler: „Serenada“, b) Fürstenu: Selecțiune din „Lucia de Lammermar“, dl Millea. 5. R. Millea: „Despărțirea“, dl Murășan. 6 a) R. Millea: Andante religioasă d „Fautasie brillante“, b) W Popp: „La Traviata“, vals de concert, dl Millea.

Începutul la 8 ore seara.

Prețul locurilor: Loge à 4 persoane 10 cor. Parquett I. 2-40 cor. Parquett II. 1-60 cor. Parquett III. 1-20 cor. Parterre 1 cor. Galerie 50 fil.

Bilete sunt de vânzare la librăria H. Graef, și sara la cassă.

Amnestie generală a dat Majestatea Sa tuturor funcționarilor dela căile ferate, cari în Aprilie 1904 intrând în grevă au refuzat să-și îplinească datorița în oficiu, ceea-ce a avut de urmare, că toți au fost trași în cercetare și mulți din ei au și suferit pedeapsă.

• **Buletinul economic** • să numește o revistă nouă economică ce apare la București sub direcția Dlui Dr. G. Creangă. Abonamentul anual costă 40 Lei. Administrația Strada Doamnei 16.

Deputat ucis. Deputatul și avocatul *Milan Milosavljevici*, a fost ucis Sâmbăta trecută, pe stradă, în orașul Szabadka, unde își avea domiciliul. Ucigașul seu e un anumit *Ulrich*, șvab din o comună apropiată, pe care numitul avocat l'ar fi sărăcit, vinzându-i la licitație întreaga avere, Ucigașul a mers singur la judele de instrucție și a denunțat fapta sa. *Milosavljevici* a fost ales la alegerile din urmă deputat în cercul electoral Titel, cu program liberal, aducând astfel la cădere pe candidatul național din cercul acesta.

Mare dulce. Toată lumea știe că apa mării e sărată. Altfel vor gândi însă heringele din apropierea de Barby (districtul Magdeburg — Germania, unde de curând a naufragiat un vapor care ducea nu mai puțin decât 40 de vagoane de șocoladă.

Producțiunea aurului și argintului în 1904. În anul 1904 s'a scos din pământ după datele directorului dela monetația statelor unite nord-americane Mr. Roberts 16,793,419 uncii de aur în valoare de coroane 1,398,722,800. și argint 168,493,538 uncii în valoare de 871,400,800 Cor. După prezicerea lui Roberts anul 1905. va întrece producțiunea anului precedent cu 100 Mil. Cor. Africa și Astralia produc din an în an cantități tot mai mari de metale nobile.

Deschiderea graniței regatului saxon pentru importul de vite din Austro Ungaria. Din Berlin s'a scris, că ministrul de interne saxon a permis importul de vite de tăiat pentru abatorul din Annaberg, prin punctul Weipert al graniței austro saxone sub condițiunea, că vitele să fie transportate cu trenul și să între numai într-o anumită zi, adică Vinerea.

Sădirea pomilor. Sunt și azi încă păreri diferite despre întrebarea când este timpul cel mai potrivit ca să se sădească pomii. Unii susțin că toamna, alții că primăvara. E cunoscut că la creșterea pomilor joacă mare rol umezeala pământului, deci la pământuri mai ușoare și climă mai stămpărată să recomandă sădirea de toamnă, pe când în ținuturi mai reci și unde pământul este mai greu adică mai lutos să recomandă sădirea de primăvară.

Toamna trebuie sădiți pomii când începe să cadă frunza. Dar dacă dau ploii reci și chiar zăpada cum s'a întâmplat în toamna asta, atunci este mai conștient să se amâne sădirea până la primăvară.

Geografia iadului. În lumea asta toate lucrurile sunt posibile a vrut să dovedească și profesorul catolic Bautz din Münster, care cercetând a ajuns la următorul rezultat: că iadul să compune din patru rezervoare mari suterane destinate pentru receptia sufletelor. Acestea sunt: 1) Sinul lui Avram, care stă acum gol; 2) Purgatorul; 3) rezervoarul pentru copii nebotezați și 4) iadul propriu zis. Urmează apoi dezvoltarea acestor deducțiuni științifice. — Cine ar fi crezut ca în anul 1904 să mai poate cineva ocupa cu astfel de chestiuni?

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare din privilegiul expoziției de vite aranjată de »Reuniunea română de agr. din comit. Sibiu« în comuna Veștem, s'au făcut următoarele dăruiri: Aurel Moga, notar (Veștem) 2 cor.; Victor Schieb prim-pretor (Cisnădie), Petru Indres, notar, (Boița) Demetriu Zăvoiu, proprietar

(Sadu) I. Fanea, notar (Tălmăcel), Teodor Andreiu, grădinar (Sibiu) I. Român paroch Tălmăcel) fiecare câte 1 coroață; Ioan Druhora, paroch și d-na Ana Druhora (Boița), Nicolae Vlad, par. și d-na Ana Vlad (Șelimbăr) Vasile Mușoiu notar, și d-na Veturia Mușoiu (Bungard), Teodor Stoia inv. și d-na Rozalia Stoia inv. (Veștem) fiecare câte 50 bani; Nic. Eft. Ursu, inv. (Bradu) 60 bani; Ioan Papiu, paroch, Konkoly István șef de gară (Veștem). Demetriu Bunea paroch (Sadu) fiecare câte 40 bani; Simion Baltes, Ana Baltes (Baad), Arseniu Nedelcu, inv. (Tălmăcel) fiecare câte 300 bani; I. Chirca v. pres. »Reun. agric.« (Săliște), George Dan, ec. și G. Com. Ursu, ec. (Bradu) Teodor Tecșă (Bungard) fiecare câte 20 bani; Rom. Simu, inv. pens., d-na Maria Simu n. Simonca, inv. (Orlat) și Vic. Tordășeanu, secret. »Reun. rom. agricole« (Sibiu) fiecare câte 10 bani.

Insoțirea fabricanților de cărnățării din capitală s'a adresat cu o rugare ministrului de agricultură, ca să dea permisiune să se impoarte pentru piața Pestei porci din Italia, deoarece imbierea (oferta) fiind foarte mică prețul este foarte urcat. Ministrul a răspuns însă în mod negativ. Este știut că dintre țările marginase cu Austro-Ungaria numai Serbia are drept să impoarte porci în Austro-Ungaria, celorlalte state le este închisă granița sub pretextul de mijloc preventiv sanitar trase de păr.

Glume americane.

Glume americane. Ea: De câte ori mă sărută bărbatul meu trebuie să tip. Amica ei: De ceea ești în timpul din urmă așa de regusită.

Ei: Da cei doctore de faci fața așa desperată! Doară ți-a murit vr'un pacient? — Doctorul: Nu aia, dar am dat erii unui morbos din greșală medicină rea în urma căreia în puține zile să va face sănătos.

Gubernanta: Iohn, cine a fost omul cel mai înțelept? — Iohn: Solomon. — Gubernanta: Bine! și acum numeste-mi și pe femeia cea mai înțeleaptă. — Iohn (îndoelnic): Dacă voiu zice că mama, atunci te mîni Dta. Dacă voiu zice că Dta, atunci să mînie mama.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Dela 23—29 Octomvrie v. 1905.

Dum	23	Budapesta Canija turcească. Jombolia Morisdorf. Teaca. Teiuș.
Luni	24	Sacul. Șomortin.
Marti	25	Drag Cendă mic. Cubin.
Merc.	26	Dobra Făget, Năsăud.
Joi	27	Bălcaciu. Beiu; Ciacova Csik-Szt-Márton Șomcuta mare.
Viner	28	Tășnad.
Sâmb	29	Baghion. Bodon. Cianadul maghiar Covasna. Gyomia Mănăsturul. Ung. Mercurea. Murăș-Oșorheiu. Șercaia Șeica mică.

Dum. a 20-a după Rusiilor, ev. 6 dela Luca. gl. 3. v. 9.

Dum	23	Ap. Iacob fr. D.	5	Emeric
Luni	24	M. Areta	6	Leonard
Marti	25	M. Marcin	7	Engelbert
Merc.	26	(+) M. Dimitrie	8	Gottfried
Joi	27	M. Nestor	9	Teodor
Vineri	28	M. Terentie	10	Andreiu
Sâmb	29	M. Anastasia	11	Martin

Redactor resp. ADRIAN CRISTEA

AVIZ

In Cugir (Kudzsir) com. Hunedoarei se află de vânzare

un taur rasă Pinzgau

curat, de 1½ ani foarte frumos și bine dezvoltat.

Doritorii de al cumpăra să se adreseze la subscrișul

Avram Berian.

De vânzare

se află în comuna LANCRĂM

600 măji metrice

VARZĂ CU CĂPĂȚINI,

o căpățină are greutate de 3—6 kgr.

1 m. metrică cu preț de 16 cor.,
apoi 100 măji metrice

VARZĂ TĂIATĂ ȘI TESCUITĂ ÎN BUȚI

numai cu sare și cu miros plăcut.

1 majă metrică costă 24 cor.

Doritorii de a cumpăra,

să se adreseze la

NICOLAE PETRAȘCU I. Todor

LANCRĂM (Lámkerék) Nr. 280
posta: Szászsebes, com. Sibiuului.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratis și franco.

Sz. 1256/1905 végr.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Közhirre teszem, hogy a dévai kir. törvényszék 1905évi 3906 számú végzése következtében Dr. Schul Győző ügyvéd által képviselt Szászvárosi takarékpénztár javára, Koszteszk Marinutz s. t. ellen 170 kor. s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 820 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 20 szekér széna, borjúk, disznok és egy szekér, nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a szászvárosi kir. jbiroság 1905-ik évi V. 579 számú végzése folytán 170 kor. tőkekövetelés, ennek 1904 évi Iulius hó 4 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig 56 kor. 88 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Szerekan alperes lakásán leendő eszközzésére 1905 November hó 7 napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, becsáron alul is elfognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvároson, 1905. évi október hó 26 napján.

A. H. Schuster Vilmos,
kir. bir. végrehajtó.

ALTOI

de viță de vie ireproșabili

precum și capeți (surcei) și rădăcini de viță de vie europeană și americană,

să poate căpăta numai la

Prima școală transilvană de viță de vie din Medias (Medgyes)

a lui

Mihail Ambrosi,

proprietar de vii și presiul comisiei de viert al societății agricole săsești din Transilvania.

!!ENORM NOROC LA TÖRÖK!!

Neintrecut

este norocul, care favorisează colecturile noastre principale.

Mai mult de 21 milioane cor. am plătit noi în scurt timp mușterilor nostri. Singur în ultimele 6 luni

cele mai mari 2 câștiguri

anume:

PREMUL CEL MARE DE 600.000 COROANE
CÂȘTIGUL „ „ „ 400.000 „

4 de câte 100.000, 3 de 90.000, 2 de 80.000, 3 de 70.000, 3 de 60.000, mai multe de câte 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 și afară de acestea încă nenumărate câștiguri în mărime de 10.000, 5000, 2000, 1000, ș. a. m. d.

Având deci loteria aceasta cele mai multe șanse de câștig dintre toate loteriile din lume, îndemnăm pe fie-care ca dela noi să-și procure losurile. — In a 17-a loterie de clasă reg. ung. se vor trage din nou din

110.000 losuri 55.000

câștiguri în bani. In total se vor sorti în curs de 5 luni enorma sumă de 14 milioane 459 00 cor.

Bestellen Sie die bei Ihrem

Namen stehende Glücksnummer!

Viel Geld verschönert das Leben! Vielleicht überrascht der Mann die Frau oder die Frau den Mann durch Ankauf der neben den Namen stehenden Nummer mit einem Hauptgewinn! Der Zufall spielt im Leben eine grosse Rolle und kann es gerade ein Zufall sein in der neben dem betreffenden Namen stehenden Nummer das Loos getroffen zu haben, welches einen grossen Gewinn erhält.

Adám, Adél	121 4	Dezso, Erzsébet	65875	Iván, Jolán	2393	Ottó, Melánia	21451
Adolár, Agnes	3223	Ede, Esz er	4043	Jakab, Józsa	93322	Ödön, Karczisz	55177
Adólf, Agota	22037	Elek, Etel	41799	János, Judith	35597	Pál, Neszti	2737
Agoston, Amália	60017	Elemér, Flóra	107273	Jenő, Juliska	54595	Peter, Olga	51515
Aladár, Ansa	41777	Emil, Franciska	32443	József, Karolin	17339	Pista, Paula	101969
Albert, Apollonia	74366	Endre, Frida	92777	Kálmán, Katinka	63775	Richard, Pelagio	34555
Aliréd, Apollonia	20392	Ernő, Genoveva	52551	Károly, Katalin	48741	Róbert, Petronella	75787
Akos, Aranka	101001	Ferenc, Gertrud	12115	Kornél, Klára	66344	Rudolf, Pirozka	12533
Ambrus, Berta	50901	Friedes, Gabriella	93989	Kristóf, Klótid	7279	Salamon, Regina	6527
András, Blanka	35266	Fülöp, Gizella	60037	Lajos, Kornelia	109707	Samu, Rózsika	17718
Antal, Corjola	2892	Gábor, Hedvig	20399	László, Krisztina	56919	Sándor, Rozalia	38107
Arnold, Boriska	90372	Gáspár, Helena	79747	Leo, Kunigunda	96622	Simon, Sári	107397
Árpád, Betti	32417	Gergely, Henriett	51631	Lipót, Laura	21624	Tamás, Sarolta	48564
Arthur, Bela	105317	Geza, Hermina	38997	Lorinc, Lenke	66022	Tibor, Szerena	74377
Aurél, Brigitta	13223	Gusztáv, Hilda	2736	Manó, Leonia	6270	Theodor, Theodora	2727
Attila, Cecilia	52333	György, Ibolyka	55487	Mar us, Lidia	31484	Tivadár, Teréz	34950
Balasz, Cornelia	73397	Gyula, Iduska	35375	Márton, Lina	95297	Tóbiás, Terus	55477
Balint, Dóra	24034	Henrik, Ilona	34477	Mátyas, Ludmilla	52977	Vendel, Valeria	20005
Barnavas, Gerattya	9001	Hermann, Ilma	9299	Minaly, Lujza	24292	Viktor, Veronika	101011
Bela, Cecilia	38277	Hugó, Ilsa	46495	Miklós, Magdolna	65146	Vimos, Viktória	50908
Benedek, Eufemia	108555	Izác, Irén	12115	Miksa, Malvin	45602	Vince, Vilma	12413
Bernát, Emma	51377	Illés, Irma	45273	Mór, Marcit	12306	Zoltán, Zsófia	65365
Dániel, Ernesztin	101911	Imre, Izabella	109333	Nándor, Márta	109689	Zsigmond, Zsuzsanna	5463
Dávid, Eva	16864	István, Janka	27174	Orban, Mártha	36784		
Denes, Eve in	92157	Isidor, Johanna	53077	Oszkár, Matild	67197		

Cel mai mare câștig evaluează I.000.000 coroane.

Spezial 1 premiu cu 600.000, 1 câștig à 400.000, 1 à 200.000
2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000
1 à 50.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000
8 à 15.000, 36 à 10.000, și multe altele;

Costul losurilor originale de clasa I. este:

pentru o optime (1/3) fl. -75 sau cor. 150 pentru un pătr. (1/4) fl. 150 sau cor. 3—
„ o jumet. (1/2) „ 3— „ „ 6— „ Intreg (1/1) „ 6— „ „ 12—
și se trimite cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor.

= Planurile oficiale se trimit gratis. =

Cererile pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în

5 Neemvrie a. a. c. la

A. Török & Co.

Cassă cea ma mare de bancă în Budapesta.

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

Secțiunile loteriei de clasă a colecturei noastre principale sunt:

Centrala: Theresienring 46/a.

2. filială: Museumring 11/a

1. filială: Waitznerring 4/a

3. filială: Elisabethring 54/a

Import de cafea și Tea etc.

Domnul **Romul Pascu**, comerciant în Fiume, posedă mare depozit de coloniale și fructe sudice (portocale, lămâi, mandaline). Efectuește prompt și culant tot felul de mărfuri de băcănie în pachete postale de 5 kilograme.

Asemenea exoperează comande de cumpărări și vânzări de produse, precum: cucuruz, grâu, mazere, linte în cantități mai mici și cu vagonul.

Informațiuni și preț-curent la cerere să trimită gratuit, alăturând o marcă de 10 fil.

Să încurajăm serios pe neguțătorii noștri români

Pentru 5 coroane

trimit 4½ chilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, reședă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

PRĂVĂLIE ROMÂNEASCĂ MĂRFURI BUNE!

P. T.

Am onoare a anunța publicul românesc din Orăștie și din împrejurime, că am deschis o

prăvălie românească

în Grăștie Piața mare

de ferărie, coloniale, făină și diverse articole necesare la gospodăria cășii și fiind convins despre dragostea cu care este îmbrătoșată aici ori-și-care întreprindere națională — promițând totodată că-mi voi da toată silița să corăspund tuturor recerințelor unui bun și solid comerciant — rog inteligența și țărănimea română să mă sprijinească în întreprinderea mea.

Numai astfel, ajutându-ne unii pe alții, inteligență, țărănime și negustorime, vom merge înainte spre mărirea neamului nostru!

În speranța că mă veți sprijini cu dragostea cuvenită,

rămân al D-Voastră recunoscător

IOAN E. CANDREA.

2—5

SERVICIU PROMPT! PREȚURI MODERATE!

„MINERVA“ INSTITUT TIPOGRAFIC IN ORĂȘTIE.

EFFECTUEȘTE ORI-CE LUCRĂRI APATINĂTOARE ARTEI TIPOGRAFICE.

Tusea!

Cine nu vrea s'o ia în seamă păcătuiește contra sănătății proprii!

Caramellele lui Kaiser

cu marca de scutire „3 brazi“, sunt încercate și recomandate de toate autoritățile medicale ca mijloc contra tusei, răgușelei, catarrhului, flegmei și a catarrhului cronic de grumazi.

4512 atestare dovedesc că împlinesc ceea ce promit.

Pachetul de 20 și 40 bani să căpăta la farmacia

JOSEF GRAFFIUS în Orăștie.

2—34

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și case de fer și oțel

a lui

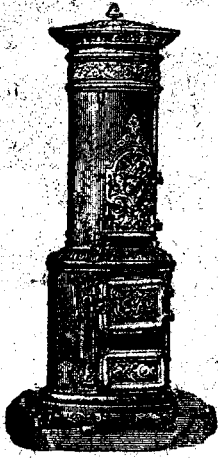
R. ÖSZY

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Sobe noi!

Cuptoare de fert cu aparat de regulare!

Sobe și cuptoare.

Le expediază din depositul din Sibiu. — Din atelier franco la fiecare stațiune. La cerere se trimite pre-curenții.

Deposit bogat în tase, în streme și în place de sobă în instrumente de camin și în păstrător de instrumente de camin, pietre de sobă.

Carbuni de peatră și Coaks 50 chilograme se aduc acasă în Sibiu.

Carol F. Jickeli

Sibiu.

„D A C I A“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).
Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5 $\frac{1}{2}$ %.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Direcțiunea.

86

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

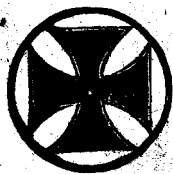
Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviează

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

(190)

de 20

Nu e mijloc secret

pe lângă garanție

e a se da împreju-
vindecă boale vechi

de ani.

84

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, suferinți de ureche, bătăse de inimă, sgârciuri de inimă, asma, ausul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, in-
rie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale
cari la normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețuiesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confundă cu aparatul „Volta” deoarece-
ce „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor.
folosibil la morbiuri cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.
folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

THE MUTUAL

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decembrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela „The Mutual” sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de răzbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunț în armata comună ces. și reg., la mărină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și răzbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:
Budapesta, VI., Andrassy-ut 20.

Totfelul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrația acestei foi. 18-52